

Croatian Civil Aviation Agency

**REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO**

**GODIŠNJI PROGRAM RADA
ZA 2012. GODINU**

Zagreb, veljača 2012. godine

SADRŽAJ

	Stranica
1. UVOD.....	1
2. MISIJA, VIZIJA I STRATEGIJA AGENCIJE	3
3. OSNOVNI CILJEVI AGENCIJE U 2012. GODINI.....	5
4. TEŽIŠNE AKTIVNOSTI NA OSTVARENJU CILJEVA AGENCIJE.....	8
4.1 Provedba programa certificiranja, nadzora i inspekcije.....	8
4.2 Neprekidno održavanje i unaprjeđenje Sustava upravljanja kvalitetom	10
4.3 Implementacija Sustava upravljanja sigurnošću na državnoj razini	10
4.4 Školovanje i stručno usavršavanje kadrova.....	11
4.5 Provedba projekta IPA 2009	12
4.6 Projekt suradnje sa EUROCONTROL-om	14
4.7 Aktivnosti vezane uz generalnu avijaciju	15
4.8 Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima / zrakoplovnom industrijom	15
4.9 Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa.....	16
4.10 Aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa.....	17
4.11 Projekt informacijske sigurnosti	19
4.12 Suradnja s tuzemnim i inozemnim nadležnim tijelima.....	19
5. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA.....	21
5.1 Ljudski resursi.....	21
5.2 Financijski resursi	22
5.3 Materijalni resursi.....	22
6. RAZVOJNI PROJEKTI	24
6.1 Uvod u razvojne projekte	24

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

6.2	Razvojni projekt za nabavu aviona (Special Mission Aircraft) opremljenog pratećim sustavom za nadzor/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System - FIS).....	24
6.3	Obrazloženje potrebe za pokretanjem projekta	25
6.4	Trenutna situacija po pitanju načina na koji se provodi umjeravanje/letna inspekcija radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka	25
6.5	Pokretanje preoblikovanog projekta.....	26
7.	ZAKLJUČAK.....	28

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

PRILOZI

Prilog 1. Organizacijska karta Agencije za civilno zrakoplovstvo

Prilog 2. Planovi nadzora Agencije za civilno zrakoplovstvo u 2012. godini

Prilog 3. Obrazloženje Plana zapošljavanja Agencije za civilno zrakoplovstvo u 2012. godini

Prilog 4. Plan školovanja Agencije za civilno zrakoplovstvo u 2012. godini

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

TIJELA AGENCIJE

VIJEĆE AGENCIJE

PREDSJEDNIK

Roman Gebauer

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA

Stanislav Pavlin

ČLANOVI

Josip Čuletić

Ranko Ilej

Tino Bucak

DIREKTOR AGENCIJE

Omer Pita

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

1. UVOD

Temeljem članka 5. stavka 4. Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09 i 84/11 – u daljnjem tekstu: Zakon) Agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija) podnosi Vladi Republike Hrvatske Godišnji program rada za 2012. godinu na odobrenje.

Godišnji program rada Agencije za 2012. godinu (u daljnjem tekstu: Program rada) donijelo je Vijeće Agencije, temeljem članka 8. stavka 6. podstavka 2. Zakona i članka 16. stavka 1. točke 3. Statuta Agencije, na 59. sjednici održanoj 19. studenoga 2011. godine.

Program rada Agencije proizlazi iz obveza koje Agencija ima po Zakonu, Zakonu o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu («Narodne novine» broj 132/98, 63/08 i 134/09), Zakonu o zračnim lukama («Narodne novine» broj 19/98 i 14/11), Zakonu o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe («Narodne novine» broj 19/98) i brojnim podzakonskim propisima koji su u skladu s rješenjima, normama i preporukama predviđenim u međunarodnim ugovorima kojima je Republika Hrvatska pristupila te u *acquis communautaire*.

Ovim Programom rada utvrđuju se osnovni ciljevi i aktivnosti Agencije u 2012. godini, u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije.

Agencija je osnovana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 46/07), kao prikladna i praktična organizacija izvan sustava državne uprave koja autonomno provodi u okviru svoje djelatnosti upravne i druge poslove koji se odnose na nadzor sigurnosti civilnog zračnog prometa. Zakonom o zračnom prometu («Narodne novine» broj 69/09) utvrđen je kontinuitet rada Agencije te pridodane inspekcijske ovlasti u obavljanju nadzora sigurnosti civilnog zračnog prometa i nadzora nad provođenjem mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

Agencija je pravna osoba koja na temelju javnih ovlasti samostalno obavlja poslove određene Zakonom, kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona.

Djelatnost Agencije obuhvaća poslove vezane za sigurnost civilnog zračnog prometa, a osobito certificiranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih Zakonom.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» broj 84/11) proširena je nadležnost Agencije na: certificiranje organizacija za projektiranje, proizvodnju i održavanje zrakoplova, certificiranje organizacija za osposobljavanje zrakoplovnog osoblja, prikupljanje, analiziranje i distribuiranje statističkih podataka vezanih uz Plan mjerenja učinkovitosti, nadzor, inspekciju, mirenje te poduzimanje drugih aktivnosti u svezi sa zaštitom prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti, te pripremanje podloge za izradu propisanih izvješća nadležnim tijelima Europske unije. Osim nadzora u području zaštite civilnog zračnog prometa, utvrđena je i nadležnost Agencije kao odgovornog tijela za usklađivanje i koordinaciju rada subjekata zaštite civilnog zračnog prometa. U cilju osiguravanja nadzora nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet propisano je da se taj nadzor uređuje sporazumom između Agencije i ministarstva nadležnog za poslove obrane.

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

Agencija djeluje kao Nacionalno nadzorno tijelo i obavlja poslove koji su propisani odgovarajućim EU propisima. Ti poslovi se odnose na izradu, praćenje i nadzor provedbe Plana mjerenja učinkovitosti u skladu s propisima kojima se regulira Jedinstveno europsko nebo, certificiranje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, obavljanje kontinuiranog nadzora nad pružanjem usluga u zračnoj plovidbi radi osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zajedničkim zahtjevima, kao i druge poslove s tim u svezi, u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona i odgovarajućim EU propisima.

Radi provedbe svojih nadležnosti propisanih Zakonom i propisima donesenima na temelju Zakona, Agencija može izdavati naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti, sigurnosne direktive, direktive o plovidbenosti u područjima za koja nije propisana nadležnost EASA-e i direktive u području zaštite civilnog zračnog prometa. Agencija može, u suradnji sa domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, organizirati stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti civilnog zračnog prometa.

Unutarnje ustrojstvo Agencije te način rada i rukovođenja Agencijom utvrđuju se tako da se osigura zakonito, stručno, efikasno i racionalno obavljanje poslova i zadataka, pravodobno i efikasno provođenje poslova iz nadležnosti Agencije, prava i obveze radnika uz potpuno korištenje njihovih stručnih sposobnosti, koordinacija i nadzor nad izvršavanjem poslova, kao i suradnja s nadležnim subjektima u svezi organiziranog, planskog i efikasnog izvršavanja svih poslova i zadataka iz nadležnosti Agencije. Unutarnje ustrojstvo Agencije prikazano je u Prilogu 1. ovog Programa rada.

Resorno ministarstvo za područje rada Agencije je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

2. MISIJA, VIZIJA I STRATEGIJA AGENCIJE

Jedna od temeljnih pretpostavki uspješnog rada Agencije je jasno definiranje njene misije, vizije i strategije. Agencija se izgrađuje kao efikasna i odgovorna organizacija koja koristi suvremene informatičke tehnologije, mjeri svoju učinkovitost i učinkovitost svojih zaposlenika, strateški i dugoročno unaprjeđuje vlastite ljudske potencijale te time osigurava kvalitetan i stručan ljudski potencijal za budućnost. Sustav upravljanja kvalitetom Agencije mora biti sveobuhvatan i životan, svi postupci moraju biti definirani i optimizirani kako bi se postigao maksimalan učinak i transparentnost rada Agencije za korisnike. Agencija mora biti generator i katalizator pozitivnih promjena u zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske.

MISIJA

Temeljna zadaća Agencije je osigurati adekvatno okruženje za odvijanje civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj i to definiranjem i implementiranjem potrebne regulative te kontinuiranim nadzorom nad primjenom zakonskih i podzakonskih propisa, a u cilju osiguranja visokih standarda sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa.

U izvršavanju svoje misije Agencija mora biti dosljedna i učinkovita. Agencija je servis svim subjektima u civilnom zračnom prometu koji im omogućava ispunjenje potrebnih standarda operacija te pozitivno i poticajno djeluje na komercijalni razvoj zrakoplovne djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Agencija, u suradnji s Ministarstvom, sudjeluje u međunarodnim aktivnostima u okviru međunarodnih organizacija i institucija s područja civilnog zračnog prometa te pri tome vodi računa o državnim interesima Republike Hrvatske, kao i o interesima zrakoplovnih subjekata i građana Republike Hrvatske.

VIZIJA

U europskom okruženju treba biti prepoznata kao vrlo učinkovita organizacija koja kvalitetno izvršava svoje zadaće te na koju se cijela europska zajednica može osloniti kao na ravnopravnog partnera na području nadzora sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa. Zahvaljujući takvoj Agenciji, svi subjekti civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj imat će osigurane adekvatne sigurnosne standarde i ravnopravne uvjete za tržišnu utakmicu na europskoj i globalnoj sceni.

Agencija treba biti inteligentna organizacija koja kontinuirano uči i mijenja se kako se mijenjaju okolnosti. U svojem radu, u cilju povećanja učinkovitosti, Agencija koristi suvremene tehnologije, a nesvrhovito administriranje svodi na minimum.

Svi procesi po kojima radi Agencija su optimizirani i dokumentirani, sudionici u procesu odškolorani i upoznati sa svojim zadaćama, ovlaštenjima i odgovornostima.

Agencija mjeri učinak svakog pojedinca, ustrojstvene jedinice i cijele Agencije te se aktivno i kontinuirano poboljšava na bazi spoznaja o nedostacima u radu.

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

STRATEGIJA

Da bi se ostvarile misija i vizija, Agencija će primjenjivati sljedeće temeljne odrednice strategije:

- kontinuirano i sustavno školovanje kadrova po specijalnostima te u tom smislu intenzivna komunikacija sa drugim etabliranim zrakoplovnim vlastima i organizacijama u Europskoj uniji, prikupljanje tuđih iskustava i znanja, školovanje kadrova u drugim istovrsnim organizacijama te učenje na tuđim pogreškama;
- zapošljavanje najkvalitetnijih kadrova koji postoje na tržištu rada;
- jasno definiranje djelokruga rada i odgovornosti Agencije, unutarnjih ustrojstvenih jedinica i svakog pojedinca;
- sustav upravljanja kvalitetom je temelj na kojem se gradi poslovanje Agencije;
- unaprjeđenje usluga koje pruža Agencija sukladno potrebama korisnika usluga;
- za djelatnosti za koje nema ekonomskog opravdanja obavljati vlastitim resursima, Agencija će koristiti vanjske usluge;
- pored redovitih prihoda propisanih Zakonom, koristiti sve moguće vanjske (bespovratne ili vrlo povoljne) izvore financiranja za realizaciju pojedinih projekata važnih za rad i razvoj Agencije.

3. OSNOVNI CILJEVI AGENCIJE U 2012. GODINI

Osnovni ciljevi agencije u 2012. godini, koji se postavljaju ovim Programom rada, predstavljaju nastavak nastojanja Agencije za kontinuiranim povećanjem sposobnosti i kapaciteta za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti. Nadzor sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa je u potpunosti uspostavljen i sustavno će se provoditi za ostvarenje cilja u svezi primarne djelatnosti Agencije: certificiranja, nadzora i inspekcije zrakoplovnih subjekata. Tijekom 2012. godine, Agencija će veliki dio svojih aktivnosti usmjeriti na ostvarenje ciljeva vezanih uz provedbu projekta IPA 2009 i projekta suradnje sa EUROCONTROL-om. Realizacijom navedenih projekata značajno će se unaprijediti administrativni i tehnički kapaciteti Agencije za primjereno i efikasno obavljanje poslova. Aktivnosti Agencije u 2012. godini će, i nadalje, biti usmjerene na ciljeve u svezi daljnjeg usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim standardima i preporučenim praksama. Školovanje i stručno usavršavanje kadrova Agencije ostaje i dalje vrlo važan cilj, kojem će Agencija posvetiti naročitu pažnju. Ciljevi Agencije, usmjereni na otklanjanje preostalih nalaza iz prethodnih audita međunarodnih organizacija, kao i priprema za predstojeće audite koji se očekuju u 2012. godini, planiraju se ostvariti provođenjem odgovarajućih korektivnih mjera, interno na razini Agencije kao i prema zrakoplovnim subjektima, u okviru nadležnosti Agencije. Agencija, i u 2012. godini, ima za cilj neprekidno održavanje i unaprjeđenje Sustava upravljanja kvalitetetom, kao temelja na kojem se gradi poslovanje Agencije. Implementacija Sustava upravljanja sigurnošću, kao i aktivnosti Agencije u svezi provedbe Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu predstavljaju ciljeve kojima će Agencija posvetiti značajan dio svojih resursa u 2012. godini. Implementacija projekata utvrđenih Lokalnim planom implementacije Jedinog europskog neba prepoznata je kao važan cilj koji Agencija planira ostvariti aktivnim sudjelovanjem u LSSIP procesu, u okviru svojih nadležnosti i obveza. Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima i održavanje internetske stranice su ciljevi čijim ostvarenjem će se svim subjektima u civilnom zračnom prometu omogućiti dostupnost potrebnih informacija i olakšati ispunjenje potrebnih standarda za obavljanje njihove djelatnosti. Sukladno nadležnostima Agencije u području zaštite civilnog zračnog prometa, implementacija Sustava upravljanja zaštitom i mjera zaštite u području ATM-a predstavljaju važan cilj za unaprjeđenje sustava zaštite civilnog zračnog prometa, kojem će Agencija posvetiti naročitu pažnju tijekom 2012. godine. Cilj Agencije u 2012. godini je i unaprjeđenje dosadašnjih mjera i standarda zaštite, a što se planira ostvariti realizacijom projekta informacijske sigurnosti.

Osnovni ciljevi Agencije u 2012. godini utvrđeni su u skladu s temeljnim odrednicama strategije koje Agencija primjenjuje od početka operativnog rada, u cilju ostvarenja svoje misije i vizije.

Slijedom gore navedenog, Agencija u 2012. godini, planira ostvariti sljedeće ciljeve:

Osnovni ciljevi Agencije u 2012. godini		
R.br.	Ciljevi	Opis
1.	Primarna djelatnost Agencije: certificiranje, nadzor i inspekcija	Osigurati neometano obavljanje primarne djelatnosti Agencije sukladno zahtjevima zakonskih propisa, te implementaciju novo donesenih propisa. Nadzore i inspekcije zrakoplovnih subjekata provoditi sukladno odobrenim planovima nadzora. Postotak izvršenja planova nadzora - 95% na razini godine.

Osnovni ciljevi Agencije u 2012. godini		
R.br.	Ciljevi	Opis
2.	Uvođenje u operativnu uporabu standardnog software-a za civilne zrakoplovne vlasti – IPA 2009	Prema vremenskom slijedu provedbe projekta IPA 2009 / Supply, instalirati software, odškolorati ključne korisnike (key users) te izvršiti inicijalni unos podataka u module.
3.	Uvođenje u operativnu uporabu nove računalne opreme – IPA 2009	Prema vremenskom slijedu provedbe projekta IPA 2009 / Supply, instalirati i uvesti u operativnu uporabu novu računalnu opremu.
4.	Implementacija projekata LSSIP	Aktivno sudjelovati u izradi, praćenju i implementaciji Lokalnog plana implementacije Jedinog europskog neba (LSSIP) u okviru nadležnosti i obveza Agencije u LSSIP procesu.
5.	Otklanjanje nalaza ICAO USOAP audita	Prema Planu korektivnih mjera, do kraja 2012. godine zatvoriti 96% nalaza čije je rješavanje u nadležnosti Agencije.
6.	EASA standardizacija	Proces standardizacije provoditi sukladno definiranoj proceduri EASA-e. Korektivne mjere i zatvaranje nalaza rješavati prema Planu aktivnosti odobrenom od strane EASA-e.
7.	Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima	Na godišnjoj razini održati ili organizirati minimalno po jedan stručni skup sa zrakoplovnim subjektima po operativnom odjelu (minimalno 7 skupova) po temama od interesa za zrakoplovnu industriju.
8.	EUROCONTROL – Projekt suradnje	Provoditi projekt suradnje sa EUROCONTROL-om sukladno predviđenoj dinamici u Planu upravljanja projektom (Project Management Plan – PMP). Naglasak projekta je na implementaciji SES II regulative i jačanju sposobnosti Agencije kao Nacionalnog nadzornog tijela.
9.	Školovanje kadrova	Provoditi odobreni Plan školovanja s težištem na održavanju inspektorskih ovlaštenja. Provesti paket školovanja rukovodećih kadrova (od razine šefa odjela na više).
10.	Implementacija SMS/SSP	Uspostaviti mehanizme i vršiti nadzor provedbe Sustava upravljanja sigurnošću (SMS) kod zrakoplovnih subjekata. Pratiti provedbu Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu (SSP) u djelokrugu rada Agencije. Kontinuirano pratiti i analizirati događaje vezane za sigurnost zračnog prometa.
11.	Usklađivanje regulative	Prema programu za usklađivanje s pravnom stečevinom EU izraditi nacрте prijedloga pravilnika. Kontinuirano pratiti izmjene postojeće i donošenje nove EU regulative, radi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s istima. Pristupiti izradi nacрте prijedloga pravilnika kojima kojima bi se preostali ICAO aneksi (3, 4, 5, 11 i 15) implementirali u nacionalno zakonodavstvo. Tijekom 2012. godine izraditi nacрте prijedloga podzakonskih propisa čija obveza donošenja je propisana odredbama Zakona o zračnom prometu i njegovim izmjenama i dopunama iz 2011. godine. Kompletirati set propisa iz područja generalne avijacije te pratiti stanje po tom pitanju na europskoj razini.

Osnovni ciljevi Agencije u 2012. godini		
R.br.	Ciljevi	Opis
12.	Projekt suradnje sa Austrocontrol-om – IPA 2009	Prema vremenskom slijedu provedbe projekta IPA 2009 / Twinning, započeti realizaciju i provoditi projekt, sukladno aktivnostima definiranim u ugovoru.
13.	Održavanje internetske stranice	Izvršiti analizu i tijekom godine redizajnirati internetske stranice Agencije u cilju bolje informativnosti i preglednosti sadržaja.
14.	QMS – Interni procesi i procedure	Unutar Sustava upravljanja kvalitetom (QMS), pristupiti analizi internih procesa i procedura i izvršiti ažuriranje i optimizaciju istih. Tijekom 2012. godine, provesti minimalno jednu značajnu reviziju svakog priručnika.
15.	Implementacija SeMS/ATM Security	Nakon stvaranja regulatornog okvira, započeti pripreme za implementaciju Sustava upravljanja zaštitom (SeMS) i mjera zaštite u području ATM-a (ATM Security) i integraciju istih u cjelokupni sustav zaštite civilnog zračnog prometa.
16.	Projekt informacijske sigurnosti	Unaprijediti sustav zaštite klasificiranih i neklasificiranih podataka.

4. TEŽIŠNE AKTIVNOSTI NA OSTVARENJU CILJEVA AGENCIJE

Agencija će u 2012. godini, u cilju realizacije postavljenih ciljeva, raditi primarno na sljedećim težišnim aktivnostima, odnosno projektima:

4.1 Provedba programa certificiranja, nadzora i inspekcije

Temeljna zadaća Agencije je certificiranje, nadzor i inspekcija subjekata u zračnom prometu, u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu. U 2012. godini, aktivnosti Agencije na provedbi certificiranja, nadzora i inspekcije zrakoplovnih subjekata će, i nadalje, biti poduzimane s najvišim prioritetom. Detaljni planovi nadzora izrađeni su na razini svakog sektora, odnosno odjela, sukladno odgovarajućem području nadzora, i nalaze se u Prilogu 2. ovog Programa rada. Tijekom 2012. godine, Agencija će provoditi sljedeći Plan nadzora:

Plan nadzora u 2012. godini			
Sektor	Odjel / Područje nadzora		Broj nadzora
Sektor letačkih operacija, plovibenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	Odjel letačkih operacija / Organizacije	Nadzor operatora	59
		Nadzor provedbe osposobljavanja operatora	18
		Nadzor prijevoza opasnih roba	33
		Nadzor operacija i neovlašteno nuđenje usluga (zajedno sa Odjelom generalne avijacije)	12
	Odjel plovibenosti zrakoplova	Nadzor ovlaštenih organizacija	59
		Pregled zrakoplova za plovibenost (ARC)	132
		Nadzor ACAM	19
	Odjel školstva i licenciranja	Nadzor ovlaštenih organizacija	36

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

Plan nadzora u 2012. godini			
Sektor	Odjel / Područje nadzora		Broj nadzora
		Nadzor ispitivača (examiners)	32
Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	Odjel školstva i licenciranja	Nadzor ovlaštenih organizacija za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti	28
	Odjel generalne avijacije	Nadzor ovlaštenih organizacija	32
		Nadzor zrakoplovnih priredbi	8
		Nadzor operacija MLZ	21
	Odsjek SAFA / SANA inspekcija		128
Sektor nadzora usluga u zračnoj plovidbi	Sektorski nadzor / NSA		2
	Odjel operativnih usluga u zračnom prometu		18
	Odjel upravljanja zračnim prostorom i protokom zračnog prometa		18
	Odjel usluga zrakoplovnog informiranja i zrakoplovne meteorologije		14
	Odjel usluga komunikacije, navigacije i nadzora		12
Sektor aerodroma i zaštite zračnog prometa	Odjel aerodroma		42
	Odjel zaštite zračnog prometa		36
Ukupno Agencija			759

4.2 Neprekidno održavanje i unaprjeđenje Sustava upravljanja kvalitetom

Sustav upravljanja kvalitetom (Quality Management System – QMS) je temelj na kojem se gradi poslovanje Agencije. Neprekidnim održavanjem i unaprjeđenjem Sustava upravljanja kvalitetom osigurava se sukladnost procesa i procedura Agencije s međunarodnim standardima. Tako će i nalazi međunarodnih audita (EASA, ICAO) biti otklanjani unutar Sustava upravljanja kvalitetom Agencije.

U 2012. godini, Agencija će nastaviti otklanjati nalaze standardizacijske inspekcije provedene od strane Europske agencije za zrakoplovnu sigurnost (EASA – Combined Standardisation Inspection), u razdoblju od 07. do 11. veljače 2011. godine. Provedba korektivnih mjera i zatvaranje nalaza prati Plan aktivnosti odobren od strane EASA-e. Isto tako, Agencija će tijekom 2012. godine nastaviti otklanjati nalaze sa provedenog audita od strane Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) u sklopu ICAO - USOAP programa (Universal Safety Oversight Audit Programme), u razdoblju od 26. svibnja do 4. lipnja 2010. godine. Sukladno Planu korektivnih mjera do kraja 2012. godine predviđeno je zatvaranje 96% nalaza čije je rješavanje u nadležnosti Agencije. Nadalje, skladu s Programom internih audita Agencije za 2012. godinu, bit će provedeni interni auditi svih Sektora Agencije, kao priprema za predstojeće standardizacijske inspekcije od strane EASA-e.

Obzirom na činjenicu da su u proteklom razdoblju svi veliki nalazi otklonjeni, a preostali se otklanjaju u skladu s planovima korektivnih mjera prihvaćenih od strane nadležnih tijela, tijekom 2012. godine nastavit će se kontinuirani rad na poboljšanju internih procesa i procedura, te prilagođavanju novoj regulativi.

U tom smislu, od većih aktivnosti, nužno će biti:

- Pristupiti analizi internih procesa i procedura i izvršiti ažuriranje i optimizaciju istih;
- Optimizirati sustav internih ovlaštenja zrakoplovnih inspektora sa sustavom školovanja;
- Pripremiti se za EASA standardizacijsku inspekciju u 2012. godini, te osigurati adekvatno provođenje korektivnih mjera po nalazima iz inspekcije;
- Provesti osposobljavanje za obnovu znanja zrakoplovnih inspektora po pitanjima Sustava upravljanja kvalitetom i tehnike auditiranja;
- Provesti interne audite svih sektora Agencije sukladno Programu internih audita.

4.3 Implementacija Sustava upravljanja sigurnošću na državnoj razini

Agencija je jedan od važnih čimbenika Sustava upravljanja sigurnošću (Safety Management System – SMS) na državnoj razini. Prema odredbama Zakona, Agencija prati provedbu Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu, te sukladno Odluci o osnivanju Povjerenstva za upravljanje sigurnošću u zračnom prometu (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) obavlja stručne poslove za Povjerenstvo. U skladu s tim obvezama, Agencija trenutno dovršava izradu nacрта Nacionalnog programa sigurnosti u zračnom prometu (State Safety Program – SSP - u daljnjem tekstu: Program), te će isti u prosincu 2011. godine biti dostavljen Povjerenstvu u daljnju proceduru.

Nadalje, u Agenciji se od početka 2010. godine sustavno prikupljaju i obrađuju događaji vezani za sigurnost zračnog prometa, čime je osigurana baza podataka koja je nužno potrebna za rad Povjerenstva. Svaki se događaj analizira u cilju identifikacije opasnosti, procjene rizika i definiranje mjera za ublažavanje rizika, a prikupljeni podaci se prate radi definiranja pokazatelja sigurnosti (safety indicator), ciljeva sigurnosti (safety

target), te konačno i prihvatljive razine sigurnosti (Acceptable Level of Safety- ALoS), kao jednog od najvažnijih elemenata Programa.

Na temelju i u skladu sa sigurnosnom direktivom ASO-2010-004, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi su u postupku uspostave sustava upravljanja sigurnošću (Safety Management System - SMS) koji odobrava Agencija. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi su dužni osigurati da se taj sustav primjenjuje, te redovito izvješćivati Agenciju o statusu provedbe svog sustava upravljanja sigurnošću.

U skladu s ICAO odredbama, nadležno tijelo mora osigurati obuku, upoznavanje i dvosmjernu komunikaciju vezanu uz relevantne informacije o sigurnosti, kako bi potaknula razvoj pozitivne organizacijske kulture koja pomaže razvoju efektivnog i uspješnog SSP-a. Kako je u nadležnosti Agencije osigurati kvalitetnu pripremu i provođenje cijelog procesa, u 2012. godini velika će se pažnja kao i do sada posvetiti inicijalnom osposobljavanju i osposobljavanju za obnovu znanja svih inspektora po pitanjima sustava upravljanja sigurnošću. Nadalje, u cilju promocije važnosti i svrhovitosti sustava upravljanja sigurnošću, te kulture izvješćivanja o događajima povezanim sa sigurnošću, Agencija u 2012. godini planira održati radionice sa zrakoplovnom industrijom.

U cilju podizanja efikasnosti sustava upravljanja sigurnošću na nacionalnoj razini, Agencija u 2012. godini planira pripremiti prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o izvješćivanju i istraživanju događaja koji ugrožavaju sigurnost, te nesreća i ozbiljnih nezgoda, te intenzivirati rad na kvalitetnoj uspostavi sustava dobrovoljnog izvješćivanja o događajima.

4.4 Školovanje i stručno usavršavanje kadrova

Školovanje i stručno usavršavanje kadrova Agencije u 2012. godini odvijat će se temeljem odobrenog Plana školovanja koji je sastavni dio ovog Programa rada, i nalazi se u Prilogu 4. Školovanja se planiraju prema sljedećim kriterijima:

- Plan prioriteta za pojedine radnike, napravljeno na osnovu analize kvalifikacijskih listi i datih ovlaštenja (sudjeluju Quality Manager, Department Manager i Training Manager);
- Pregledu potrebnih školovanja prema inspektorskim ovlaštenja sukladno važećoj reviziji Training Manual-a;
- Pregledu realizacije školovanja u 2011. godini za Sektore, odjele i pojedine inspektore;
- Financijskom planu Agencije za 2012. godinu (financijska sredstva planirana su za potrebe internih i eksternih školovanja – kako u inozemstvu tako i u Republici Hrvatskoj);
- Aktualnoj ponudi raspoloživih školovanja i potrebama za osposobljavanjem.

INTERNA ŠKOLOVANJA

Interna školovanja će se provoditi unutar Agencije angažiranjem vlastitih instruktora ili suradnika/instruktora/stručnjaka iz zrakoplovne industrije, koji s obzirom na iskustvo, kvalifikacije i osobno završena osposobljavanja, mogu kvalitetno realizirati pojedine programe. Interna školovanja intenzivno će se provoditi u prvom i četvrtom tromjesečju 2012. godine s ciljem realizacije potreba za školovanjem iz sve tri faze školovanja radnika (inicijalnog, specijaliziranog i školovanja za obnovu znanja inspektora). Isto tako, kroz projekt IPA 2009 / Twinning, Agencija planira realizirati niz stručnih usavršavanja - OJT (on job training) sa ciljem podizanja standarda rada inspektora Agencije.

VANJSKA ŠKOLOVANJA

Vanjska školovanja su planirana sukladno potrebama školovanja radnika Agencije i planiranim financijskim sredstvima. U 2012. godini, Agencija planira podići standarde kvalitete vlastitih ljudskih resursa, a naročito inspektorskog kadra. Za potrebe stručnog usavršavanja i stjecanja znanja iz specifičnih područja, Agencija koristi renomirane inozemne organizacije za školovanje. Tako se u Sektoru nadzora usluga u zračnoj plovidbi planira se korištenje usluga školovanja IANS-a (EUROCONTROL's Institute of Air Navigation Services) te subvencionirana školovanja iz projekta Implementation of Single European Sky In South East Europe (ISIS). U Sektoru letaćkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije planira se korištenje usluga školovanja JAA TO (Joint Aviation Authorities Training Organization) i European Aviation Safety Agency (EASA) Technical Training, te organizacije koje pružaju usluge za potrebe obnavljanja pilotskih ovlaštenja. Nadalje, u sektoru Aerodroma i zaštite zračnog prometa planira se korištenje usluga školovanja ACI-a (Airports Council International), IATA-e (International Air Transport Association) i ICAO training organizacija.

U suradnji sa EUROCONTROL-om, Agencija u 2012. godini planira uputiti 5 radnika na usavršavanje uz rad (secondment), u trajanju od tri mjeseca. Planirani "secondment" obuhvaća usavršavanje znanja iz specifičnih područja kako što su Safety Assessment, Aerodromes, Communication-Navigation-Surveillance te iz područja Route and Terminal Charges i Financial Audit pružatelja usluga u zračnoj plovidbi.

Pored toga, Agencija u 2012. godini planira provesti školovanje za rukovodeće kadrove, od razine šefa odjela pa naviše. Navedeno školovanje će se provoditi u cilju stjecanja potrebnih znanja za unaprjeđenje poslovnih procesa i upravljanja radom Agencije na svim razinama. Planom školovanja predviđeno je da rukovodeći kadar Agencije stekne i/ili obnovi stečena znanja u području komunikacijskih vještina, vođenja ljudi, poslovnog pregovaranja, financija i računovodstva, upravljanja projektima, primjeni strateškog promišljanja na operativnim razinama, upravljanja organizacijskim promjenama, upravljanja vremenom i upravljanja ljudskim potencijalima.

4.5 Provedba projekta IPA 2009

Krajem 2011. godini očekuje se početak realizacije projekta IPA 2009, a koji će se u najvećoj mjeri provoditi tijekom 2012. godine. Agencija procjenjuje da će predloženi projekt biti realiziran kako je i predložen sukladno terminima i najavama provedbe projekta od strane Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU). Predloženi projekt je zajednički projekt Agencije i Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova.

Naziv projekta: "Jačanje administrativnih i tehničkih sposobnosti u cilju omogućavanja učinkovitog provođenja aktivnosti Agencije za civilno zrakoplovstvo i poboljšanja administrativnih i tehničkih sposobnosti Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova".

Projekt se sastoji od dvije aktivnosti: stručne pomoći (Twinning) za jačanje administrativnih sposobnosti i nabave opreme (Supply) za poboljšanje tehničkih sposobnosti. Predložena ukupna vrijednost projekta iznosi 1.467.000 EUR, od čega je za Twinning aktivnost planirano 1.000.000 EUR, dok je za Supply aktivnost planirano 467.000 EUR. U ukupnom predloženom iznosu EU sudjeluje s 1.300.000 EUR bespovratnih sredstava, dok će ostatak od 167.000 EUR biti osiguran iz sredstava Agencije (145.300 EUR) i iz proračunskih sredstava Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (21.700 EUR).

TWINNING

U tijeku su završne aktivnosti oko pripreme projekta za ugovaranje koje se provode u koordinaciji sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU). Do kraja 2011. godine očekuje se potpisivanje Twinning ugovora između korisnika projekta; Agencije za civilno zrakoplovstvo, Austro Control GmbH - Austria i Federal Ministry of Transport, Building and Urban Development - Germany. Po potpisivanju ugovora očekuje se početak twinning aktivnosti opisanih u IPA Twinning Project Fiche-u, početkom 2012. godine. Glavne aktivnosti iz Twinning Fiche-a obuhvaćaju sljedeće:

- Razvoj procedura i priručnika:
  - Analiza usklađenosti postojeće nacionalne regulative i odgovarajućih pravilnika s međunarodnim propisima;
  - Analiza i revizija Quality Manual-a;
  - Analiza i revizija Training Manual-a;
  - Analiza i revizija State Safety Program-a;
  - Analiza i revizija svih sektorskih priručnika i operativnih procedura.
- Implementacija i obuka za radnike Agencije:
  - Upoznavanje radnika sa izmjenama u priručnicima;
  - Osposobljavanje 10 inspektora (iz područja plovidbenosti i letačkih operacija) za obavljanje nadzora;
  - 2 radna posjeta u Austro Control GmbH gore navedenih inspektora.

SUPPLY

Supply komponenta projekta IPA 2009 sastoji se od nabave računalne opreme i računalnih programa za potrebe Agencije.

Planirana je nabava sljedeće računalne opreme: serverska računala sa modulom za pohranu podataka (backup-iranje), konzole za rad i nadzor serverskih računala, neprekidana napajanja za serverska računala, mrežna oprema, stolna računala za inspektore, prijenosna računala, mrežni printeri i ostale računalne opreme.

Od planirane nabave računalnih programa, najvažnija stavka je nabava standardnog software-a za civilne zrakoplovne vlasti, koji treba sadržavati sljedeće module:

- Modul za licenciranje zrakoplovnog osoblja;
- Modul za licenciranje kontrolora zračnog prometa;
- Modul za aeromedical examinere, praćenje zdravstvene osposobljenosti za zrakoplovno osoblje i/ili kontrolore zračnog prometa;
- Modul za licenciranje osoblja održavanja zrakoplova;
- Modul za Type Certification, Airworthiness Directives i Environment Certificates;
- Modul za registar zrakoplova;
- Modul za upravljanje vlasništvom zrakoplova sa hipotekama i ugovorima o leasingu;
- Modul za odobrenja organizacijama s integriranim upravljanjem audita i inspekcije;
- Modula za upravljanje sa klijentima.

U 2011. godini od strane SAFU raspisan je međunarodni natječaj koji sadrži 6 Lot-ova. Do kraja 2011. godine očekuje se završetak evaluacije pristiglih ponuda. U prvoj polovini 2012. godini očekuje se

implementacija ugovorenih Lot-ova, a do kraja 2012. godine ugovaranje i implementacija cijele Supply komponente iz projekta IPA 2009.

4.6 Projekt suradnje sa EUROCONTROL-om

U 2012. godini, Agencija će nastaviti s provođenjem projekta suradnje sa EUROCONTROL-om. Suradnja sa EUROCONTROL-om inicirana je 2009. godine, a realizacija projekta počela je u veljači 2010. godine. Projekt suradnje se odvija u okviru podrške koju pruža Jedinica za podršku civilnim zrakoplovnim vlastima / nacionalnim nadzornim tijelima (Support to CAA/NSA Unit) pri Direkciji za jedinstveno nebo (Directorate Single Sky - DSS) EUROCONTROL-a. Glavni cilj projekta je pružanje podrške Agenciji pri uspostavi sposobnosti i stjecanju potrebnih znanja za kompetentno obavljanje funkcije Nacionalnog nadzornog tijela (National Supervisory Authority - NSA), naročito pri obavljanju nadzora nad pružateljem usluga u zračnoj plovidbi (na nacionalnoj i FAB razini). Drugi, isto tako važan cilj projekta je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa regulativom Jedinstvenog europskog neba (Single European Sky – SES). Glavna područja suradnje su:

- Implementacija SES II paketa regulative;
- Izrada 5-godišnjeg poslovnog plana Agencije;
- Provedba usavršavanja uz rad (secondment) za radnike Agencije u EUROCONTROL-u;
- Pomoć u pripremi nacrtu propisa s područja ATM-a;
- Izrada NSA priručnika, te verifikacija procedura.

Temeljem Plana upravljanja projektom (Project Management Plan - PMP) projekt se provodi kroz četiri osnovna radna paketa, podijeljenih na mnogobrojne aktivnosti:

1. Project Management;
2. Organisational Development;
3. Looking forward support – Implementation of GNSS Procedures;
4. Civil-Military Support & Legal Assesment.

Predviđeno je da sva četiri radna paketa budu završena do kraja 2012. godine, s daljnjom mogućnošću nastavka suradnje u područjima od interesa za Agenciju, ali i za EUROCONTROL.

U cilju uspješne provedbe projekta, osnovan je zajednički tim za upravljanje projektom (Common Project Management Team - CPMT) kojim zajedno predsjedaju predstavnici EUROCONTROL-a i Agencije, a odgovoran je za koordinirano planiranje, izvršenje, praćenje i izvještavanje u svezi dogovorenih radnih paketa. Svaki supredsjedatelj je odgovoran za koordinaciju aktivnosti unutar svoje vlastite organizacije i djeluje kao osoba za kontakt (POC).

Za 2012. godinu, u okviru projekta, planirane su sljedeće aktivnosti:

- Četiri tromjesečna usavršavanja uz rad (secondment) za radnike Agencije u EUROCONTROL-u;
- Završetak izrade NSA priručnika, te verifikacije svih procedura;
- Organiziranje seminara i radionica sljedećih tema:
  1. Workshop on SES performance scheme,
  2. ATM Security oversight workshop at FAB CE regional level,

3. SSA-FHA workshop,
  4. Airport operations risk assessment review meeting,
  5. Transition from AIS to AIM and SWIM workshop.
- Izrada nacionalne regulative za financijski i ekonomski nadzor pružatelja usluga u zračnoj plovidbi;
  - Izrada nacionalne regulative za GNSS;
  - Izrada nacionalne regulative vezane za školovanje i licenciranje civilnih kontrolora zračnog prometa koji pružaju usluge vojnom letenju.

4.7 Aktivnosti vezane uz generalnu avijaciju

Aktivnosti Agencije u području generalne avijacije tijekom 2011. godine bile su usmjerene na izradu nacrtu prijedloga propisa za donošenje nove regulative te na nadzor zrakoplovnih priredbi. Tako je, tijekom 2012. godine donesen niz novih pravilnika u području balonarstva, jedriličarstva, ovjesnog jedriličarstva i parajedriličarstva, te padobranstva.

Tijekom 2012. godine, Agencija će nastaviti s aktivnostima usmjerenim na unaprjeđenje stanja u području generalne avijacije, a naročito mikrolakog zrakoplovstva. Sukladno posebnom Planu aktivnosti iz domene mikrolakog zrakoplovstva, predviđen je niz sustavnih aktivnosti u cilju rješavanja otvorenih pitanja kao što su: bolja informiranost putem postojećih elektronskih i tiskanih publikacija, te putem organizacije skupova (foruma) mikrolakih zrakoplovaca, izrada novih i prilagođavanje postojećih propisa koristeći iskustva zemalja u okruženju, a posebno izrada serije naputaka koji bi trebali pomoći mikrolakim zrakoplovcima u legalizaciji njihovih aktivnosti, letenje mikrolakim zrakoplovima registriranih u susjednim državama, poteškoće u provedbi osposobljavanja u aeroklubovima i udrugama, pomoć pri odobravanju površina za slijetanje i polijetanje (aerodroma), licenciranje pilota mikrolakih zrakoplova, slijetanje na vodu, registracija i plovidbenost mikrolakih zrakoplova, te aktivnosti na uređivanju klasifikacije zračnoga prostora u razdoblju 2011.-2013. godina. U tu svrhu planirana je i serija posebnih nadzora kako aeroklubova, tako i terena s intenzivnom aktivnošću mikrolakih zrakoplovaca.

U cilju suzbijanja neovlaštenog obavljanja aktivnosti i nadzora poštivanja propisa, Agencija će tijekom ljetnih mjeseci 2012. godine obavljati ciljne (vikend) inspekcije na aerodromima i drugim površinama na kojima se odvijaju operacije generalne avijacije. Cilj inspekcija je obuhvatiti sve vrste operacija i zrakoplova, budući operacije generalne avijacije nisu obuhvaćene redovnim planovima nadzora operatora. Slijedom utvrđenih prekršaja tijekom 2011. godine, zaključeno je kako i dalje postoji potreba za poduzimanje mjera u smislu sprječavanja obavljanja komercijalnog zračnog prijevoza od strane operatora koji nisu certificirani za te aktivnosti.

4.8 Komunikacija sa zrakoplovnim subjektima / zrakoplovnom industrijom

Sukladno odredbama Zakona, Agencija može, u suradnji s domaćim, inozemnim i međunarodnim organizacijama, zrakoplovnom industrijom i drugim institucijama s područja zračnog prometa, organizirati stručne skupove i forume u svrhu razmjene informacija i iskustava te promicanja sigurnosti zračnog prometa. Vodeći se definiranom misijom, Agencija nastoji biti generator i katalizator pozitivnih promjena u zrakoplovnoj industriji Republike Hrvatske. U tom smislu, komunikacija sa zrakoplovnim subjektima je od presudne važnosti.

I u 2012. godini, Agencija planira nastaviti kvalitetnu komunikaciju sa zrakoplovnim subjektima / zrakoplovnom industrijom. Naglasak će biti stavljen na upoznavanju s novom regulativom, ispravnom tumačenju regulative, poteškoćama u primjeni regulative te upoznavanja sa zahtjevima Agencije u pogledu dostavljanja raznih izvješća, dokumenata, priručnika itd. Komunikacija će se provoditi korištenjem sljedećih formi:

- radionice, skupovi i školovanja za zrakoplovne subjekte;
- direktnim komuniciranjem putem inspektora zaduženih za pojedinu organizaciju;
- sastancima sa pojedinim organizacijama u cilju razjašnjavanja problema;
- izdavanjem tiskanih materijala, brošura i obavijesti.

Jedan od vrlo važnih medija za komunikaciju sa zrakoplovnim subjektima / zrakoplovnom industrijom su internetske stranice Agencije. Službene internetske stranice Agencije bit će redizajnirane tijekom 2012. godine s ciljem poboljšanja informativnosti i preglednosti sadržaja.

4.9 Rad na izradi nacrtu prijedloga podzakonskih propisa

U 2012. godini, Agencija će kontinuirano pratiti EU propise i ICAO anekse, te izrađivati nacрте prijedloga podzakonskih propisa (pravilnika, naredbi, direktiva). Prema programu za usklađivanje s pravnom stečevinom EU predviđena je izrada 10 nacrtu prijedloga pravilnika koje donosi resorni ministar, i to:

1. Pravilnik o dozvolama, ovlaštenjima i posebnim ovlastima kontrolora zračnog prometa;
2. Pravilnik o taksama i pristojbama koje naplaćuje EASA;
3. Pravilnik o utvrđivanju rutne i terminalne naknade;
4. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju zahtjeva za primjenu protokola za prijenos poruka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijensa letova između jedinica kontrole zračnog prometa;
5. Pravilnik o usklađenoj dodjeli i upotrebi Mode S upitnih kodova za jedinstveno europsko nebo;
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja svjedodžbe pružatelja usluga u zračnoj plovidbi;
7. Pravilnik o aerodromskim naknadama;
8. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uspostavljanju programa mjerenja učinkovitosti usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija;
9. Pravilnik o izvješćivanju o događajima povezanim sa sigurnošću;
10. Pravilnik o zahtjevima za usluge podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo.

Osim navedenih pravilnika, radi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s uredbama i direktivama EU koje su planirani za donošenje tijekom 2012. godine, Agencija će pristupiti izradi i drugih odgovarajućih nacrtu prijedloga podzakonskih propisa. Tako je, u području licenciranja u planu donošenje deset novih uredbi, a u području letačkih operacija sedam uredbi, što će imati za posljedicu rad na izmjenama i dopunama velikog broja pravilnika iz tih područja, odnosno donošenje novih pravilnika. Na razini EU predviđa se i donošenje uredbi kojima će se regulirati pitanje generalne avijacije što će također zahtijevati izmjenu postojeće, tek donesene regulative, odnosno izradu nove.

Tijekom 2012. godine, predviđa se i izrada nacrtu prijedloga podzakonskih propisa čija obveza donošenja je propisana odredbama Zakona, odnosno njegovim izmjenama i dopunama iz 2011. godine i to:

1. Pravilnik o pružanju hitne pomoći na aerodromu;
2. Izmjene i dopune Pravilnika o uvjetima kojima mora udovoljavati operator aerodroma za izdavanje te način izdavanja svjedodžbe aerodroma;
3. Pravilnik o uvjetima koje mora udovoljavati osoblje koje obavlja poslove prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i prtljage;
4. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra zrakoplova i uvjetima za upis u registar zrakoplova;
5. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra zrakoplovnog osoblja.

U tijeku je i prevođenje ICAO aneksa 3, 4, 5, 11 i 15, a u svrhu implementacije istih u pravni sustav Republike Hrvatske. U skladu sa zakonskim ovlastima, Agencija će tijekom 2012. godine izdavati obvezujuće naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti i direktive u pitanjima iz područja civilnog zrakoplovstva u kojima je izdavanje istih neophodno potrebno. Kontinuirano će se i ažurno voditi Hrvatski registar civilnih zrakoplova, a osim novog Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra civilnih zrakoplova, predviđa se i izrada novog software-a kojim će se registar voditi u elektroničkom obliku.

Agencija će osigurati i praćenje State Letter-a koji se upućuju nadležnim odjelima radi pravodobnog informiranja o izmjenama ICAO aneksa i drugim pitanjima vezanima uz djelovanje ICAO organizacije. Agencija će davati i mišljenja na nacрте prijedloga propisa iz nadležnosti drugih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. Tijekom 2012. godine, Agencija će analizirati stanje usklađenosti nacionalne regulative s ICAO standardima i o utvrđenim razlikama obavještavati Ministarstvo.

I dalje će se nastaviti aktivnosti na zatvaranju II faze ECAA Sporazuma. To će podrazumijevati upućivanje inicijativa Ministarstvu i Europskoj komisiji radi utvrđivanja preostalih EU propisa koje je Republika Hrvatska u obvezi implementirati u svoj pravni sustav.

4.10 Aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa

Aktivnosti Agencije u području zaštite civilnog zračnog prometa u prethodnom razdoblju bile su fokusirane na regulatorna pitanja, suradnju s tijelima koja čine sustav zaštite civilnog zračnog prometa, nadzor primjene preventivnih mjera zaštite, kontroli kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, tehničke opreme i infrastrukture za zaštitu civilnog zračnog prometa. I u 2012. godini, Agencija će nastaviti provoditi značajne regulatorne i operativne aktivnosti u cilju daljnjeg usklađivanja mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj s međunarodnim standardima.

REGULATORNE AKTIVNOSTI

1. Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa - izdanje 3

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» br. 84/11) utvrđena je obveza izrade Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, kao neovisnog regulatornog akta u odnosu na Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa. Temeljem navedene obveze, kao i obveza u sklopu ECAA Sporazuma Faza II odnosno konstantnog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva sa propisima EU Agencija će, u skladu s nadležnostima određenim Zakonom, izraditi Nacrt teksta Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa - Izdanje 3, čime se planira obaviti konačno usklađenje sa važećom /novom regulativom EU u području zaštite civilnog zračnog prometa. Dovršetak Nacrta teksta planira se krajem I tromjesečja, a operativna implementacija tijekom II tromjesečja 2012. godine.

2. Nacionalni program kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa - izdanje 1

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu («Narodne novine» br. 84/11) utvrđena je obveza izrade Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa, kao neovisnog regulatornog akta u odnosu na Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa. Temeljem navedene obveze, kao i obveza u sklopu ECAA Sporazuma Faza II odnosno konstantnog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva sa propisima EU Agencija će izraditi, u skladu s nadležnostima određenim Zakonom, Nacrt teksta Nacionalnog programa kontrole kvalitete zaštite civilnog zračnog prometa - Izdanje 1. Dovršetak Nacrta tekst planira se krajem II tromjesečja, a operativna implementacija tijekom III i IV tromjesečja 2012. godine.

3. Nacionalni plan postupanja za izvanredne događaje (djela nezakonitog ometanja)

Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa određena je obveza uređenja sustava/tijela reakcija u slučaju izvanrednih događaja u civilnom zračnom prometu, odnosno djela nezakonitog ometanja, na nacionalnoj razini. Agencija će, u cilju unaprjeđenja sustava na nacionalnoj razini kao i implementacije reaktivnih mjera za određene nove oblike ometanja, poput tzv. „renegade“ zrakoplova, na lokalnoj, operativnoj razini, inicirati i sudjelovati u izradi nacionalnog plana, u koordinaciji sa ostalim nadležnim tijelima u Republici Hrvatskoj.

4. Metodološki priručnici za zaštitne preglede

Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa određene su preventivne mjere zaštite civilnog zračnog prometa, poput zaštitnih pregleda, kao i priznate metode provođenja mjera, bez detaljnog metodološkog opisa postupaka. Nedostatak metodološkog opisa bitno utječe na ujednačenost primjene u pojedinim zračnim lukama odnosno kod pojedinih operatora zrakoplova, a posljedično i na potrebnu/ciljanu kvalitetu mjera zaštite. Stoga će Agencija izraditi detaljne metodološke priručnike za zaštitne preglede, koji će se, kao klasificirani dodaci inkorporirati u Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa.

OPERATIVNE AKTIVNOSTI

1. Operativna implementacija Sustava upravljanja zaštitom (SeMS)

Uvođenje SeMS-a temelji se na potrebi strukturiranog pristupa upravljanja zaštitom civilnog zračnog prometa, na svim razinama. Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa - Izdanjem 3, uredit će se regulatorni elementi, odnosno obveza uvođenja sustava koji će se operativno implementirati u cilju integracije upravljanja zaštitom u sveukupne poslove nadležnih subjekata/organizacija, temeljene na upravljanju rizikom u operacijama organizacija na dnevnoj osnovi.

2. Operativna implementacija zaštite u području upravljanja zračnom plovidbom (ATM Security)

Međunarodnom reakcijom na potencijalno nove oblike prijetnji nezakonitog ometanja civilnog zračnog prometa, djelovanjem usmjerenim na tehničke i ljudske resurse u dijelu upravljanja zračnom plovidbom, usvojen je i normativni okvir kojim se uređuju odnosne preventivne mjere zaštite, tzv. ATM Security. Preventivne mjere, koje se temelje na elementima ljudskih resursa, fizičke zaštite objekata i operativne zaštite informacijskih sustava i IT strukture, nakon inkorporiranja u Izdanje 3 Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa, operativno će se implementirati u cilju stvaranja integralnog dijela cjelokupnog sustava zaštite civilnog zračnog prometa.

AKTIVNOSTI KOMUNIKACIJE, SURADNJE I KOORDINACIJE SA OSTALIM SUBJEKTIMA ZAŠTITE CIVILNOG ZRAČNOG PROMETA

1. Radni sastanci sa osobama odgovornim za zaštitu civilnog zračnog prometa

U cilju upoznavanja sa razvojem prijetnji, novim preventivnim mjerama, metodama i postupcima, razvojem nacionalnog i međunarodnog odnosno zakonodavstva, razmjene iskustava i ujednačavanja metodologije i kvalitete primijenjenih mjera zaštite tijekom 2012. god. održat će se dva sastanka s osobama odgovornim za zaštitu civilnog zračnog prometa u svim relevantnim subjektima i nadležnim državnim tijelima, u organizaciji Agencije.

2. Sudjelovanje u radu tuzemnih i inozemnih radnih tijela

U 2012. godini, predstavnik Agencije će sudjelovati u radu Nacionalnog povjerenstva za zaštitu civilnog zračnog prometa (min. 4 sjednice), tijela odgovornog za implementaciju preventivnih mjera zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj. Isto tako, predstavnici Agencije će aktivno sudjelovati u radu ECAC-ovih radnih tijela, i to: Security Forum-a, Training Task Force-a, Guidance Material Task Force-a, kao i na tri radionice.

4.11 Projekt informacijske sigurnosti

Agencija je dužna, kao pravna osoba s javnim ovlastima, primjenjivati sustav zaštite klasificiranih i neklasificiranih podataka propisan Zakonom o informacijskoj sigurnosti («Narodne novine» br. 79/07) i Zakonom o tajnosti podataka («Narodne novine» br. 79/07). Sustav zaštite, kojim se uređuju način i provedba zaštite, ustrojava se za sva područja informacijske sigurnosti:

- sigurnosna provjera,
- fizička sigurnost,
- sigurnost podatka,
- sigurnost informacijskog sustava,
- sigurnost poslovne suradnje.

U 2012. godini, Agencija će u cilju unaprjeđenja sustava zaštite u gore navedenim područjima provoditi aktivnosti na: pribavljanju potrebnih sigurnosnih uvjerenja za sve radnike koji u okviru dodijeljenih poslova ostvaruju pristup ili stvaraju klasificirane podatke, donošenju internih provedbenih aktata o zaštiti i klasifikaciji podataka, uređenju propisane evidencije, realiziranju adekvatnih fizičkih i programskih mjera zaštite za prostore i informacijske jedinice te uvođenju sustava internog nadzora primjena mjera i standarda zaštite.

4.12 Suradnja s tuzemnim i inozemnim nadležnim tijelima

Tijekom 2012. godine, Agencija će nastaviti unaprjeđivati suradnju s tijelima državne uprave, prije svega s resornim Ministarstvom i Agencijom za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, a koja su uz Agenciju, nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona. Agencija će u 2012. godini institucionalizirati vrlo dobru suradnju s Ministarstvom obrane sklapanjem sporazuma o suradnji kojim će se urediti pitanja od zajedničkog interesa, prije svega nadzor nad vojnim objektima i vojnom opremom u dijelu u kojem se koriste za civilni zračni promet, kao i ostala pitanja u svezi

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

sigurnosti i zaštite zračnog prometa. Isto tako, Agencija će surađivati sa Državnom upravom za zaštitu i spašavanje po pitanju dostave podataka o događajima povezanim sa sigurnošću, nesrećama, ozbiljnim nezgodama i nezgodama zrakoplova, kao i o drugim pitanjima od zajedničkog interesa.

Nadalje, predstavnici Agencije će aktivno sudjelovati na redovitim sastancima i aktivnostima međunarodnih organizacija i institucija s područja zračnog prometa, u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina te će ostvarivati suradnju s inozemnim nadležnim tijelima za civilni zračni promet, sukladno odredbama Zakona. Suradnja sa Europskom agencijom za zrakoplovnu sigurnost - EASA i Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL od posebnog je interesa za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

5. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA

5.1 Ljudski resursi

Sukladno odredbama članka 5. stavka 16. Zakona, Agencija je obvezna zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja, u cilju osiguranja obavljanja svih poslova koji proizilaze iz nadležnosti Agencije utvrđenih Zakonom.

Na početku 2012. godine, Agencija će imati 73 radnika u radnom odnosu. U 2012. godini, Agencija planira zaposliti 7 novih radnika. Od toga, Agencija planira zaposliti 2 radnika temeljem Plana zapošljavanja za 2011. godinu. Predviđena zapošljavanja, na radno mjesto Inspektor – ANS (MET) i radno mjesto Specijalist za zrakoplovno pravo, nisu izvršena u 2011. godini iz razloga primjene mjere zaustavljanja daljnjeg zapošljavanja sukladno Programu mjera štednje Agencije za 2011. godinu. Tijekom 2012. godine, Agencija planira zaposliti 5 novih radnika na radna mjesta kako je prikazano u Planu zapošljavanja u 2012. godini.

Plan zapošljavanja u 2012. godini			
Sektor / Ured	Odjel	Naziv radnog mjesta	Mjesec
Ured Agencije	/	Specijalist za informatiku, programsku podršku i telekomunikacije	7.
Sektor letačkih operacija, plovidbenosti, školstva i licenciranja i generalne avijacije	Odjel plovidbenosti zrakoplova	Inspektor - TECH	1.
	Odjel školstva i licenciranja	Inspektor - TL	1.
		Specijalist za licenciranje i evaluaciju licenci	1.
	Odjel generalne avijacije	Inspektor - GA	7.

Potrebe za novim zapošljavanjem u 2012. godini temelje se na sve većem opsegu poslova vezanim uz: preuzimanje, implementaciju i provođenje pravne stečevine EU, provedbu razvojnih projekata Agencije i obavljanje nadzora sigurnosti u svrhu osiguranja primjene sigurnosnih standarda i obavljanje inspeksijskih poslova. Nadalje, sva planirana zapošljavanja u 2012. godini nužna su i u cilju primjerenog i efikasnog obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije u narednom razdoblju.

Realizacijom Plana zapošljavanja u 2012. godini, Agencija bi ostvarila broj zaposlenih koji bi na duže razdoblje bio dostatan za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, kako po broju zaposlenih na pojedinim

radnim mjestima, tako i po strukturi zaposlenih. Broj od 80 radnika, koji bi Agencija dosegla tijekom 2012. godine, je optimalan i realan broj zaposlenih za obavljanje poslova koje su u nadležnosti Agencije, a u odnosu na veličinu i stupanj razvoja zrakoplovne industrije u Republici Hrvatskoj.

Agencija će i tijekom 2012. godine, za obavljanje poslova za koje nema ekonomskog opravdanja imati stalno zaposlene radnike, angažirati vanjske stručne suradnike, a što je u skladu s temeljnom odrednicom strategije Agencije.

Planirani broj zaposlenih uz povoljnu starosnu i obrazovnu struktura radnika Agencije su faktori koji u potpunosti omogućavaju uspostavu Agencije kao organizacije koja je u stanju osigurati visoke standarde sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj sukladno međunarodnim standardima i preporučenim praksama.

Pri planiranju optimalnog broja zaposlenih u Agenciji za naredno razdoblje, Agencija se rukovodila i realnim predviđanjem o mogućem odljevu kadrova u narednom razdoblju, i to najstručnijih kadrova Agencije. Naime, kadrovi Agencije su priznati kao visoko kvalificirani kadar, i to prema europskim standardima, poželjni za obavljanje poslova u europskim tijelima i institucijama iz područja zračnog prometa. Navedeno predviđanje se temelji na postignutim rezultatima rada Agencije koji su prepoznati od strane EASA-e i EUROCONTROL-a, kao i od Europske komisije. Približavanjem dana ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, sve je realnije za očekivati ostvarenje ovog predviđanja.

Detaljno obrazloženje Plana zapošljavanja Agencije u 2012. godini nalazi se u Prilogu 3. ovog Programa rada.

5.2 Financijski resursi

Planirani financijski resursi Agencije detaljno su prikazani i obrazloženi u Financijskom planu Agencije za 2012. godinu.

5.3 Materijalni resursi

Potrebe za materijalnim resursima Agencije osigurat će se planiranjem dostatnih sredstava za nabavu materijalnih resursa neophodnih za obavljanje djelatnosti Agencije u 2012. godini. Financijskim planom Agencije za 2012. godinu (Planom rashoda i Investicijskim planom) planirana su značajna sredstva za materijalne resurse kojima će se povećati i unaprijediti administrativni i tehnički kapaciteti Agencije. Od značajnijih materijalnih resursa koji će se osigurati u 2012. godini, za istaknuti je:

Materijalni resurs	Količina	Način financiranja
Službena vozila	2	Leasing / Prihodi Agencije
Radna odijela – komplet za inspektore	60	Prihodi Agencije

Materijalni resurs	Količina	Način financiranja
Računalna oprema	Investicijski plan	IPA 2009 / Prihodi Agencije
Računalni programi	Investicijski plan	IPA 2009 / Prihodi Agencije
Uredska oprema i namještaj	Investicijski plan	Prihodi Agencije
Komunikacijska oprema	Investicijski plan	Prihodi Agencije

Realizacijom projekta IPA 2009 / Supply značajno će se povećati i unaprijediti administrativni i tehnički kapaciteti Agencije, a što je detaljno prethodno opisano u dijelu 4.5 ovog Programa rada.

Materijalni resursi, koji se ne financiraju putem projekta IPA 2009, usklađeni su s Planom nabave za 2012. godinu. Agencija će se, i nadalje, prema postojećim materijalnim resursima kao i pri nabavi novih materijalnih resursa odnositi na krajnje racionalan način, u cilju smanjenja troškova poslovanja Agencije. To se, prije svega, odnosi na korištenje mehanizma javnog natječaja, racionalno korištenje raspoloživih materijalnih resursa i primjenu mjera štednje predviđenih Programom mjera štednje Agencije za 2012. godinu.

6. RAZVOJNI PROJEKTI

6.1 Uvod u razvojne projekte

Jedna od temeljnih odrednica strategije Agencije govori da će Agencija “pored redovitih prihoda propisanih Zakonom, koristiti sve moguće vanjske (bespovratne ili vrlo povoljne) izvore financiranja za realizaciju pojedinih projekata važnih za rad i razvoj Agencije.” Obzirom na ograničene financijske resurse, osobito u fazi osnivanja, Agencija je prikupljala informacije i podatke o programima pomoći Europske unije i mogućnostima njihova korištenja. Agencija je procijenila kako je Instrument pretpristupne pomoći – IPA dobar način da Agencija veliki dio svojih razvojnih projekata financira i realizira kroz navedeni program pomoći Europske unije. Tako je Agencija, tijekom 2010. godine, putem IPA 2008 uspješno realizirala projekt pod nazivom: “Pomoć Agenciji za civilno zrakoplovstvo i ostalim nadležnim tijelima za civilno zrakoplovstvo u pripremi ICAO Universal Safety Oversight Audit Programme (ICAO - USOAP) audita”. Nadalje, tijekom 2012. godine Agencija planira početak provedbe projekta putem IPA 2009, a kako je opisano u 4.5 ovog Programa rada.

6.2 Razvojni projekt za nabavu aviona (Special Mission Aircraft) opremljenog pratećim sustavom za nadzor/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System - FIS)

U cilju daljnjeg razvoja svoje djelatnosti, Agencija je identificirala projektnu ideju i izradila projekt od velikog značaja za povećanje sigurnosti zračnog prometa u Republici Hrvatskoj. Projekt, s kojim je Agencija aplicirala za IPA 2011, je osmišljen za osposobljavanje i opremanje Agencije za provođenje nadzora/letne inspekcije radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection) i provjeru/validaciju letnih procedura (Flight Procedure Validation) na aerodromima u Republici Hrvatskoj. Navedeni projekt je predstavljen u Godišnjem programu rada Agencije za 2011. godinu, a na koji je Vlada Republike Hrvatske dala odobrenje. Projekt podrazumijeva nabavu aviona (Special Mission Aircraft) opremljenog pratećim sustavom za nadzor/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System - FIS), kontrolu i nadzor RF spektra - otkrivanje/lociranje smetnji na zrakoplovnim frekvencijama, te za potragu/lociranje u slučajevima nesreće zrakoplova – primarna namjena, a imao bi i odgovarajuće transportne kapacitete za hitni medicinski zračni prijevoz (pacijenata i organa za transplantaciju), kao i za potrebe zračnog prijevoza VIP osoba/posebnih pošiljki - sekundarna namjena. Projektom je predviđeno i sudjelovanje drugih državnih tijela/institucija/organizacija čije potrebe su srodne generalnoj namjeni, odnosno ideji projekta. Agencija je, tijekom izrade projektne ideje i rada na projektu, uspostavila suradnju s potencijalnim drugim korisnicima projekta i, kao rezultat cijelog procesa, zaprimila suglasnosti za sudjelovanje u projektu od: zračnih luka u Republici Hrvatskoj (Hrvatske udruge zračnih luka), Hrvatske agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM), Državne uprave za zaštitu i spašavanje (DUZS), Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) – za potrebe Eurotransplant-a, te Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu. Isto tako, Agencija je pristupila i Direkciji za korištenje službenih zrakoplova Vlade Republike Hrvatske, koja je iskazala načelan interes za projekt, kao korisnik i mogući operator aviona.

Agencija je, tijekom rada na projektu, napravila i preliminarnu analizu financijske isplativosti (cost benefit) projekta koja je pokazala da je projekt financijski isplativ, obzirom da je baziran na nekomercijalnom pristupu. Time bi se troškovi svih potencijalnih korisnika projekta u značajnom iznosu smanjili. Vrijednost projekta je neupitna i s aspekta novih sposobnosti svih korisnika projekta za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti, a koje im trenutno nisu na raspolaganju.

Tijekom procesa programiranja i evaluacije prijavljenih projekata, projekt Agencije nije prihvaćen za financiranje putem programa predpristupne pomoći IPA 2011, od strane predstavnika Europske komisije. Kao razlog je naveden visok iznos potreban za financiranje projekta u odnosu na raspoloživa sredstava za IPA 2011, kao i odluka da se prednost dodijeli drugim prioritetnim osama financiranja projekata od strane EU (prije svega pravosuđe). Ukupna vrijednost predviđena projektom iznosila je 9.000.000 EUR (8.500.000 EUR – Supply i 500.000 EUR – Twinning), od čega je 5.575.000 EUR bilo predviđeno za financiranje iz sredstava EU, a ostatak od 3.425.000 EUR iz sredstava Agencije. Bilo je planirano je da se financiranje projekta iz sredstava Agencije realizira povoljnim kreditnim zaduživanjem kod inozemne financijske institucije koja financira razvojne projekte u Republici Hrvatskoj.

6.3 *Obrazloženje potrebe za pokretanjem projekta*

Republika Hrvatska je stranka Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, odnosno članica Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) koja je osnovana istom Konvencijom u svrhu razvijanja i uspostave međunarodnih standarda civilnog zrakoplovstva, načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa. Annex-om 10 Konvencije propisano je da se, periodično, mora provoditi umjeravanje radionavigacijskih sustava/uređaja sa zemlje i iz zraka. Stvar je politike svake države na koji način će osigurati provođenje navedenog standarda. Načelno, postoje dva modela koji se primjenjuju u praksi.

Tradicionalni je način da se „državnim“ avionom (koji je u operativnoj uporabi nadležnog tijela za sigurnost zračnog prometa ili pružatelja usluga u zračnoj plovidbi) provodi umjeravanje/letna inspekcija radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka. Tržišni način podrazumijeva specijalizirane tvrtke, koje pružaju uslugu umjeravanja radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka na komercijalnom principu, a moraju biti odobrene od strane tijela koja provode nadzor sigurnosti zračnog prometa države u kojoj operiraju. U svakom slučaju, odgovornost je svake države za ispravnost rada radionavigacijskih sustava/uređaja na svom teritoriju, a što je u nadležnosti tijela koja provode nadzor sigurnosti zračnog prometa. Nadležno tijelo za sigurnost zračnog prometa u Republici Hrvatskoj je Agencija. Važno je za istaknuti, kako svaka država određuje politiku kako će ispuniti međunarodne standarde u ovom području, sukladno svojim potrebama (broju navigacijskih sustava/uređaja, broju letnih procedura, geografskom položaju, intenzitetu zračnog prometa, rentabilnosti/cost effectiveness i drugim aspektima).

6.4 *Trenutna situacija po pitanju načina na koji se provodi umjeravanje/letna inspekcija radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka*

U Republici Hrvatskoj ne postoje državne sposobnosti za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka. Trenutno, tu državnu obvezu provodi Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. (HKZP), kao pružatelj usluga u zračnoj plovidbi. Tu obvezu je HKZP-u propisala Agencija, izdavanjem Sigurnosne direktive (ASO-2010-002 – Provođenje umjeravanja sa zemlje i iz zraka radionavigacijskih sustava/uređaja u Republici Hrvatskoj), obzirom da to područje nije bilo na odgovarajući način regulirano sukladno međunarodnim standardima. HKZP je trgovačko društvo u 100%-nom vlasništvu Republike Hrvatske koje, zbog neimanja vlastitih sustava/uređaja i ovlaštenog osoblja za provođenje umjeravanja (kalibraže) radionavigacijskih uređaja, plaća istu uslugu po komercijalnoj cijeni inozemnom dobavljaču. Tako je u 2011. godini, temeljem međunarodnog natječaja koji je proveo HKZP, posao umjeravanja/letne inspekcije radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka u Republici Hrvatskoj dodijeljen SMATSA-i, a koja je pružatelj

usluga u zračnoj plovidbi u Republici Srbiji i Republici Crnoj Gori. U prosincu 2009. godine, SMATSA-i je isporučen najmoderniji avion King Air 350 sa ugrađenom AeroFIS opremom njemačke tvrtke Aerodata.

HKZP, kao pružatelj usluga u zračnoj plovidbi u Republici Hrvatskoj, nije iskazao interes za predmetni projekt. Za razliku od gore navedenog primjera drugačije poslovne politike pružatelja usluge u zračnoj susjedne nam države, HKZP nije na odgovarajući način razmotrio sve aspekte predloženog projekta, a naročito nekomercijalni aspekt i potrebu unaprijeđenja načina na koji se provode aktivnosti predviđene predloženim projektom. Realizacijom projekta bi se dobile „državne“ sposobnosti za umjeravanje radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka, a unaprijedila bi se i kvaliteta nadzora i sigurnost zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

Dodatne namjene koje su predložene projektom za ostale korisnike projekta, isto tako, doprinose povećanju sigurnosti zračnog prometa, uz medicinsku namjenu koja spašava ljudske živote. Realizacija projekta bi doprinjela usvajanju novih sposobnosti, znanja i tehnologija koje nadležna tijela u Republici Hrvatskoj trenutno nemaju. Isto tako, realizacija projekta bi imala pozitivan učinak na fleksibilnost, sposobnost i dostupnost potrebnih resursa za navedene namjene, a u cilju osiguranja sigurnog odvijanja zračnog prometa i povećanja kvalitete medicinske skrbi u Republici Hrvatskoj.

6.5 Pokretanje preoblikovanog projekta – IPA 2012

Obzirom na do sada navedeno, Agencija je pristupila analizi i razradi projektne ideje originalno zamišljenog projekta IPA 2011, a kako bi iznašla alternativni način za ponovo pokretanje projekta. Originalno zamišljeni projekt IPA 2011 razdvojen je na dva projekta: samostalni Projekt nabave aviona i preoblikovani projekt IPA 2012 za nabavu sustava za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS). Shodno tome, u listopadu 2011. godine, Agencija je ponovo aplicirala za Instrument pretprijetne pomoći EU – IPA 2012 sa preoblikovanim projektom, na način da je iz projekta izuzeta nabava aviona, već je samo predviđena nabava sustava za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS). Kao preduvjet da projekt bude prihvatljiv za financiranje i odobren od nadležnih tijela EU, projektom je predviđeno da bi Agencija iz svojih sredstava izvršila nabavu aviona koji bi u potpunosti udovoljavao zahtjevima za ugradnju navedenog sustava.

Agencije je, tijekom rada na prethodnom projektu IPA 2011, istraživala tržište i prikupila ponude od strane proizvođača aviona i sustava za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS), temeljem tehničkih zahtjeva koje je Agencija izradila i specificirala u Zahtjevu za dostavu ponuda - Request for ROM Quotation for collecting of ROM proposals for the provision of a Flight Inspection Aircraft (FIA) equipped with an Automatic Flight Inspection System (AFIS). Temeljem dostavljenih ponuda, Agencija je ustanovila da je prosječna cijena aviona - iznos od približno 5.000.000 EUR za avion, a za sustav za umjeravanje/letnu inspekciju radionavigacijskih sustava/uređaja iz zraka (Flight Inspection System – FIS) - iznos od približno 3.500.000 EUR.

U cilju uspješne realizacije projekta, Agencija je izradila projektnu ideju i skraćenu verziju projekta (Project Identification Fiche) koja je, putem Centralne jedinice za provedbu projekata EU pri Ministarstvu, upućena Središnjem državnom uredu za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (SDURF), kao prijava za IPA 2012 program. Očekuje se da će, sukladno vremenskom slijedu programiranja, status projekta biti poznat početkom 2012. godine, u smislu prihvaćanja njegovog financiranja putem IPA 2012 programa pomoći Europske unije.

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

Naziv projekta: "Izgradnja administrativnih i tehničkih kapaciteta Agencije za civilno zrakoplovstvo, u cilju osiguranja učinkovitog obavljanja nadzora sigurnosti putem provođenja inspekcije iz zraka navigacijskih sustava/uređaja i provjeru valjanosti letnih procedura, zajedno sa unaprjeđenjem sposobnosti ostalih državnih tijela u svezi osiguranja sigurnosti u zračnom prometu"

Predviđena vrijednost projekta: cca 3.700.000 EUR (3.500.000 EUR – Supply i 200.000 EUR – Twinning). Konačni iznos potreban za realizaciju projekta ovisit će o odabiru ponuđača specijalne opreme, a temeljeno na istraživanju tržišta.

Agencija procjenjuje kako je mogućnost za realizaciju projekta vrlo velika, te da će predloženi projekt uživati potporu nadležnih tijela Republike Hrvatske i Europske komisije. Agencija smatra da je ovaj projekt od interesa za Republiku Hrvatsku, jer u nekoliko segmenata doprinosi izgradnji/povećanju sposobnosti/kapaciteta nadležnih institucija za obavljanje poslova definiranih u međunarodnim ugovorima i sporazumima kojih je Republika Hrvatska potpisnica.

Do same realizacije projekta, ukoliko bude prihvaćen, bit će potrebno riješiti određena financijska, regulatorna, organizacijska i operativna pitanja. U tom smislu, Agencija će surađivati sa ostalim korisnicima projekta. Predložena projektna ideja je samo prvi korak na dugom putu realizacije projekta. Financijski aspekt predloženog projekta bi trebao biti na korist svih korisnika, obzirom da se zasniva na nekomercijalnom principu.

Agencija će, tijekom 2012. godine, izraditi Projekt nabave aviona i predinvesticijsku studiju kojom će detaljno biti obrazložena opravdanost cjelokupnog projekta. Predinvesticijska studija će biti dostavljena Vladi Republike Hrvatske, zajedno sa zahtjevom za davanjem suglasnosti za dugoročno kreditno zaduženje radi financiranja projekta nabave aviona. Sukladno odredbama članka 10. stavka 6. Zakona i odredbama članka 36. stavka 6. Statuta Agencija, Agencija mora za pravni posao čija je vrijednost veća od 7.500.000 kuna, zatražiti suglasnost Vlade Republike Hrvatske. Aktivnosti Agencije i ostalih korisnika će biti usmjerene na aktivno prikupljanje potpore svih relevantnih tijela državne uprave i institucija koje mogu dati doprinos uspješnoj realizaciji projekta, a prije svega Ministarstva, te ostalih resornih ministarstava za područja rada ostalih korisnika.

7. ZAKLJUČAK

Realizacijom postavljenih ciljeva iz prethodnih godina (2009. -2011.) Agencija je ostvarila značajan uspjeh u dovođenju stanja sigurnosti civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj u sklad s međunarodnim standardima i preporučenim praksama. Agencija će, i u 2012. godini, nastaviti dosljedno provoditi aktivnosti koje će omogućiti ostvarenje ciljeva postavljenih ovim Programom rada. Postavljeni ciljevi su realno ostvarivi uz osiguranje planiranih ljudskih, financijskih i materijalnih resursa. Nadalje, postavljeni ciljevi su u skladu sa nastojanjima Agencije za ostvarenje svoje misije i vizije. Isto tako, aktivnosti koje će Agencija provoditi u 2012. godini za ostvarenje postavljenih ciljeva su u skladu s temeljnim odrednicama strategije Agencije.

U 2012. godini, Agencija će nastaviti provoditi aktivnosti na daljnjem podizanju standarda sigurnosti civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj. Nadalje, u 2012. godini Agencije planira provoditi značajne regulatorne i operativne aktivnosti u području zaštite civilnog zračnog prometa, a koje prozilaže iz nadležnosti Agencije utvrđene Zakonom. Planirane aktivnosti imaju za cilj podizanje standarda zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj u narednom razdoblju.

Posebna pozornost bit će posvećena daljnjem usklađivanju s pravnom stečevinom EU i međunarodnim standardima i preporučenim praksama. Otklanjanje nalaza međunarodnih organizacija i institucija (ICAO USOAP, EASA), implementacija SES II regulative kao i ostale pravne stečevine EU bit će, i nadalje, u fokusu rada Agencije tijekom 2012. godine.

Agencija planira, tijekom 2012. godine, povećati i unaprijediti svoje administrativne i tehničke kapacitete realizacijom projekta IPA 2009, kao i daljnjom realizacijom projekta suradnje sa EUROCONTROL-om.

Implementacija projekata LSSIP, implementacija SMS/SSP, implementacija SeMS/ATM Security, održavanje i unaprjeđenje Sustava upravljanja kvalitetom i informacijska sigurnost su područja kojima će Agencija, tijekom 2012. godine, posvetiti veliku pažnju u svom radu.

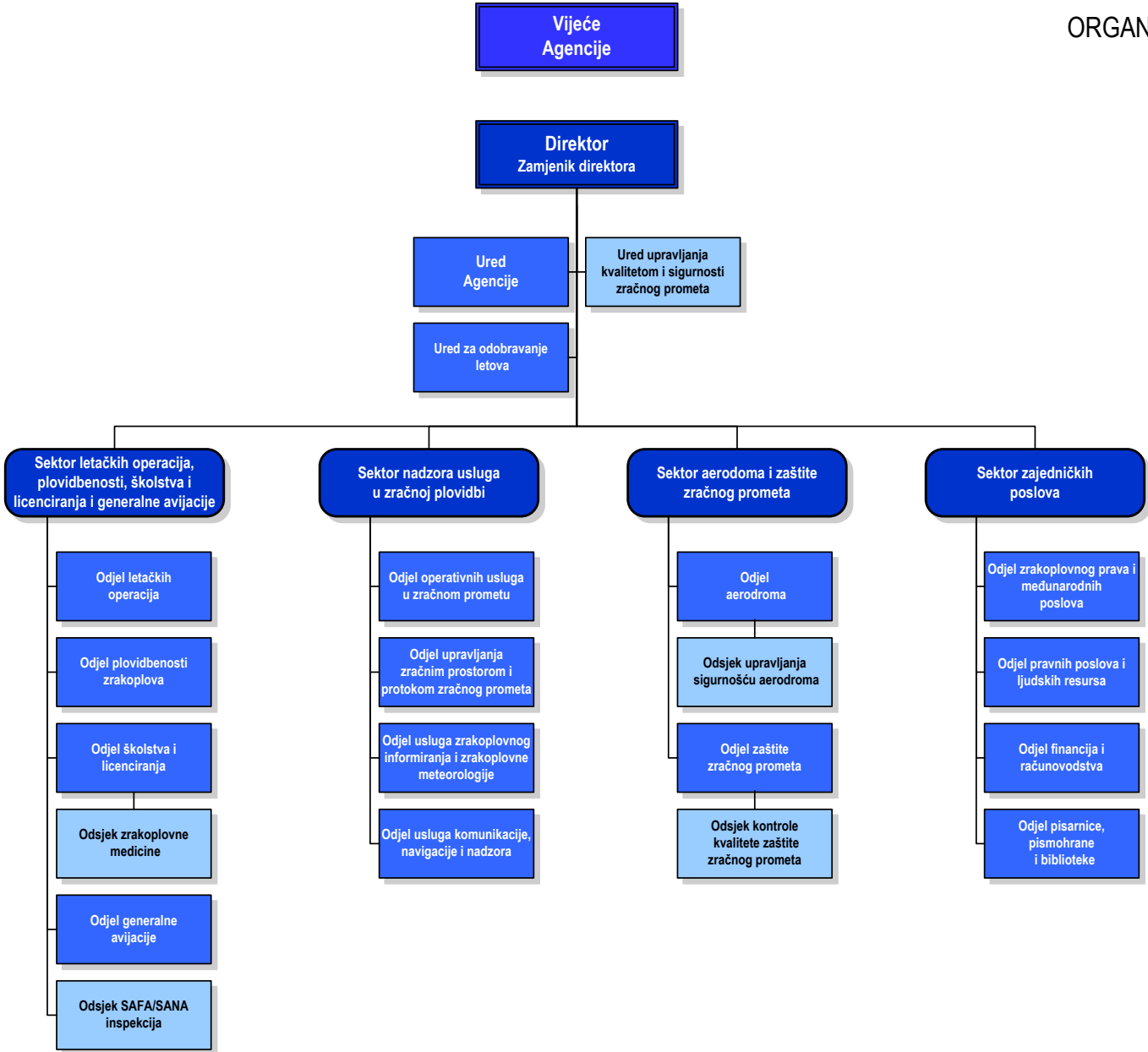
Planom zapošljavanja za 2012. godinu Agencija će pribaviti nedostajući stručni kadar, a koji je neophodan za primjereno i efikasno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti. Školovanje radnika Agencije u 2012. godini je i dalje jedna od prioritarnih aktivnosti Agencije, s naglaskom na standardizaciji i podizanju kvalitete rada zrakoplovnih inspektora.

Tijekom 2012. godine, Agencija će nastaviti unaprjeđivati suradnju s tijelima državne uprave, prije svega s resornim Ministarstvom i Agencijom za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, a koja su uz Agenciju, nadležna tijela za civilno zrakoplovstvo u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona. Agencija će, isto tako, nastaviti provoditi komunikaciju sa svim subjektima zrakoplovne industrije u Republici Hrvatskoj, s ciljem unaprjeđenja sigurnosnih standarda i pomoći u implementaciji nove regulative. Istodobno, nastavit će se razvijati međunarodna suradnja, prije svega s Europskom agencijom za zrakoplovnu sigurnost – EASA i Europskom organizacijom za sigurnost zračne plovidbe – EUROCONTROL.

U cilju osiguranja stabilnog financijskog poslovanja Agencije i održavanja likvidnosti Agencije u 2012. godini, nastavit će se primjenjivati mjere štednje i racionalizacije poslovanja, kao i druge mjere koje će osigurati dostatna sredstva za obavljanje i razvoj djelatnosti Agencije.

Realizacijom postavljenih ciljeva u 2012. godini, Republika Hrvatska će u domeni sigurnosti civilnog zračnog prometa, a što je nadležnost Agencije, biti sadržajno spremna za pridruživanje Europskoj uniji.

ORGANIZACIJSKA KARTA

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

Prilog 2.

**Planovi nadzora
Agencije za civilno zrakoplovstvo
u 2012. godini**

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

Prilog 3.

**Obrazloženje Plana zapošljavanja
Agencije za civilno zrakoplovstvo
u 2012. godini**

Obrazloženje Plana zapošljavanja Agencije za civilno zrakoplovstvo u 2012. godini

Agencija za civilno zrakoplovstvo započela je s operativnim radom u ožujku 2009. godine i u cilju osiguranja obavljanja svih poslova koji proizilaze iz nadležnosti Agencije utvrđenih Zakonom o zračnom prometu i podzakonskim propisima, u obvezi je zaposliti i održavati dovoljan broj stručnog osoblja potrebnog za primjereno i efikasno izvršavanje obveza, sukladno odredbama članka 5. stavka 16. Zakona. Agencija trenutno zapošljava 73 radnika. U 2012. godini Agencija će zapošljavanjem 2 radnika realizirati do kraja Plan zapošljavanja za 2011. godinu, koji iz objektivnih razloga nije u cijelosti realiziran 2011. godine. Planom zapošljavanja za 2012. godinu planirano je zapošljavanje 5 novih radnika Agencije. U nastavku slijedi obrazloženje Plana zapošljavanja za 2012. godinu po radnim mjestima.

Specijalist za informatiku, programsku podršku i telekomunikacije:

U Agenciji je na poslovima radnog mjesta - Specijalist za informatiku, programsku podršku i telekomunikacije zaposlen jedan radnik. Tijekom 2012. godine, Agencija će početi sa realizacijom projekta IPA 2009. Navedeni projekt, u dijelu Supply komponente, podrazumijeva nabavu velike količine računalne opreme i uvođenje u operativnu uporabu novih računalnih programa, a kako je to opisano u 4.5 ovog Programa rada. Projekt IPA 2009 predstavlja veliki tehnološki iskorak kojim će se povećati i unaprijediti administrativni i tehnički kapaciteti Agencije. Radi uspješne implementacije projekta i potrebe daljnjeg kontinuiranog održavanja informatičkih, programskih i telekomunikacijskih sustava Agencije, neophodnih za poslovanje Agencije, nužno je potrebno zapošljavanje jedne stručne osobe na navedeno radno mjesto.

Inspektor – TECH:

U Odjelu plovidbenosti zrakoplova je, tijekom 2010. i 2011. godine došlo do odljeva kadrova. U 2010. godini, jedan inspektor –TECH je sporazumno upućen u Zrakoplovno-tehnički centar d.d. radi stjecanja potrebnog radnog iskustva za obavljanje poslova navedenog radnog mjesta, dok je, početkom 2011. godine, jedan inspektor –TECH zatražio sporazumni raskid radnog odnosa s Agencijom. Isto tako, početkom 2011. godine, jedan inspektor –TECH je interno preraspoređen iz Odjela radi obavljanja poslova drugih radnih mjesta (zamjena radi porodiljnog dopusta, odnosno povećan opseg poslova). Istovremeno, tijekom 2011. godine, opseg poslova Odjela se značajno povećao, a što se očekuje i u narednom razdoblju. Obzirom na navedeno, nužno je potrebno zapošljavanje jedne stručne osobe, sa iskustvom u zrakoplovnoj industriji, na radno mjesto inspektor - TECH.

Inspektor – TL / Specijalist za licenciranje i evaluaciju licenci:

Odjel školstva i licenciranja obavlja mnogobrojne poslove vezane uz dozvole i ovlaštenja zrakoplovnog osoblja i pomoćnog zrakoplovnog osoblja i organizacije za obuku zrakoplovnog osoblja i pomoćnog zrakoplovnog osoblja, te nadzore s tim u vezi. U Odjelu je zaposlen samo jedan inspektor – TL, što je nedovoljno, obzirom na sve veći opseg poslova. Isto tako, početkom 2011. godine, jedan specijalist za licenciranje i evaluaciju licenci je interno preraspoređen iz Odjela radi potrebe obavljanja poslova drugog radnog mjesta. Izmjene i dopune Zakona i planirano donošenje nove europske regulative u području licenciranja u značajnoj mjeri će povećati opseg poslova u području licenciranja, a što zahtijeva angažiranje

Croatian Civil Aviation Agency

Prilog 3.

dodatnih ljudskih resursa. Slijedom navedenog, nužno je potrebno zapošljavanje stručnog osoblja na navedena radna mjesta.

Inspektor – GA:

U Odjelu generalne avijacije rade dva radnika na poslovima koji se odnose na generalnu avijaciju. Odjel obavlja mnogobrojne i raznorodne poslove u vezi sa zrakoplovnim aktivnostima iz domene balonarstva, zrakoplovnog jedriličarstva, letenja mikrolakim zrakoplovima, letenja ovjesnim jedrilicama i parajedrilicama i padobranstva. U narednom razdoblju, planirane su mnogobrojne aktivnosti Agencije usmjerene na unaprjeđenje stanja u području generalne avijacije, a naročito nadzor. Nadalje, u području generalne avijacije se, na razini EU, predviđa donošenje nove regulative, što će zahtijevati angažiranje dodatnih ljudskih resursa. Obzirom na navedeno, nužno je potrebno zapošljavanje jedne stručne osobe, sa iskustvom u području generalne, na radno mjesto inspektor - GA.

Croatian Civil Aviation Agency

AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
GODIŠNJI PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

Prilog 4.

**Plan školovanja
Agencije za civilno zrakoplovstvo
u 2012. godini**